

Силабус дисципліни (курсу)

«Інклюзивна економіка»

Ступінь освіти: бакалавр
Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1076>

Семестр: 3
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. науковий ступінь; вчене звання	Бачинська Олена Миколаївна кандидат економічних наук	Тріпак Мар'ян Миколайович доктор економічних наук доцент
Контактна інформація:	Тел. (097) 373-88-38 e-mail: Helena_kozak@ukr.net	e-mail: tmm.75@ukr.net

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Забезпечує професіоналізацію майбутніх магістрів з економіки в напрямку узагальнення інклюзивної економіки як поняття, що розглядається як рівноправний та справедливий розподіл благ, створення умов для повного використання трудового потенціалу та соціальної залученості з метою подолання бідності, базуючись на принципах сталого розвитку.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Форма навчання	Денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Передумови для вивчення дисципліни	Економічна теорія

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
ЗК 01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 03	Здатність працювати в команді.
ЗК 04	Здатність працювати автономно.
ЗК 05	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
ЗК 06	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 07	Здатність бути критичним та самокритичним
ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 09	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 14	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
СК 01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
СК 02	Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
СК 03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
СК 04	Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
СК 05	Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.
СК 06	Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
СК 07	Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.
СК 08	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК 09	Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
СК 10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
СК 11	Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
СК 12	Здатність формувати інформацію про об'єкти оподаткування та здійснювати розрахунки податкових платежів з метою відображення їх в обліку і податковій звітності за допомогою інформаційних технологій
ПР 01	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ПР 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
ПР 22	Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
ПР 24	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
10	4	4		18	Змістовий модуль №1. Теоретичні положення інклюзивної економіки	
2		2		4	Тема 1. Сутність інклюзивної економіки та особливості її визначення	Парадигма сталого розвитку. Сутність поняття «інклюзія» за науковими джерелами. Структурування термінології поняття «інклюзивності». Концепція інклюзивного зростання. Цілі інклюзивного розвитку в ЄС. Показники для розрахунку індексу інклюзивності економічного зростання. Індекс інклюзивного розвитку.
2	2			6	Тема 2. Концептуальні положення розвитку інклюзивної економіки	Бідність як соціально-економічне явище. Концепція інклюзивного стратегічного інноваційного розвитку регіону. Принципи і складові інклюзивної економіки. Концептуальна схема розвитку інклюзивної економіки
4	2			4	Тема 3. Організаційно-економічний механізм розвитку інклюзивної	Структурні елементи парадигми інклюзивного розвитку. Сутність регуляторної політики розвитку інклюзивної

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					економіки	економіки. Механізм розвитку інклюзивної економіки. Структура організаційно-економічного механізму розвитку інклюзивної економіки. Система державного регулювання інклюзивної економіки
2		2		4	Тема 4. Обґрунтування моделювання розвитку інклюзивної економіки	Моделювання економічних процесів. Моделі інклюзивного розвитку. Алгоритм побудови моделі розвитку інклюзивної економіки
14	6	6		28	Змістовий модуль №2. Структуризація економічних інститутів спрямована на інклюзивний розвиток	
4	2	2		6	Тема 5. Особливості формування структури інституційних секторів економіки України в умовах спрямованості на інклюзивний розвиток	Структурні зрушення у макроекономічних пропорціях економіки України. Економічні тенденції розвитку сектора домогосподарств. Особливості динаміки зайнятості і самозайнятості населення України. Порівняння структури доходів і витрат населення регіонів України та Норвегії як країни з найвищим рівнем інклюзивного розвитку. Сфера послуг у забезпеченні інклюзивного розвитку України.
2	2			6	Тема 6. Переструктуризація індустріальної сфери у контексті інклюзивності: виклики, цілі та засади політики	Індустріалізація, структурні зміни та інклюзивний розвиток у глобальних трансформаціях. Деіндустріальні перетворення в Україні та їх наслідки для інклюзивності. Напрями структурної політики інклюзивної індустріалізації в Україні.
4				6	Тема 7. Подолання регіональної структурної інертності як умова інклюзивного розвитку	Просторовий вимір інклюзивності в умовах становлення «нової» регіональної політики. Встановлення сутності регіональної структурної інертності. Інклюзивність розвитку економіки на засадах диверсифікації структури економіки регіонів. Державна підтримка розвитку територій як чинник інклюзивного розвитку регіонів. Інклюзивність розвитку регіонів України: оцінка і перспективи.
2		2		4	Тема 8. Технологічні зміни: вплив на структуру економіки та рівень інклюзивності її розвитку	Особливості забезпечення інклюзивного технологічного розвитку України крізь призму гендерного виміру. Формування в Україні технологічної екосистеми.
2	2	2		6	Тема 9. Напрями державної структурної політики в Україні для досягнення цілей інклюзивного розвитку	Регуляторне середовище інклюзивного розвитку в Україні. Дослідження рівня інклюзії вразливих груп. Розвиток інфраструктури як структурна реформа в Україні: інвестиційні аспекти. Інститут освіти як запорука інклюзивного розвитку. Напрями удосконалення державної структурної політики для досягнення цілей інклюзивного

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						розвитку з урахуванням регіональних особливостей.
24	10	10		46	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і відображається як підсумкова (рейтингову) оцінка з дисципліни з врахуванням оцінок за змістові модулі з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як зважена з оцінок змістових модулів з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної

діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Інклюзивна економіка»:

Залік:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)					Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
40 %				60 %					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

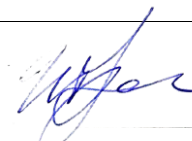
Оцінювання захист навчального матеріалу, що вноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Нормативні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом України №2222-ІУ від 8 грудня 2004 року. 2. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю від 19.06.2023 № 8006/0/2-23/61. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text. 3. Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні : Указ Президента України від 3 грудня 2020 р. № 533/2020. URL: https://www.president.gov.ua/documents/5332020-35809. 4. Урядовий портал. Інклюзивна політика. URL: https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/inklyuzivna-politika.
Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бродовська О.Г. Глобальна інклюзивна економіка в умовах новітніх трансформаційних викликів : монографія. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 342 с. 2. Бродовська О.Г. Зварич І., Кравчук Д. Інклюзивна сторона впливу прямих іноземних інвестицій на сталий розвиток економіки. <i>Інклюзія і суспільство</i>. 2023. Вип.1. С. 13-23. 3. Марачевська А. Практична цінність антикризового управління підприємством у воєнний та післявоєнний час в Україні. <i>Sworld Journal</i>. 2022. № 13-02. С. 7–12. 4. Матусяк С., Зварич І. Електромобілізація в Західній Європі: причини та наслідки в залежності від політики стимулювання різних країн <i>Економічний простір</i> : зб. наук. праць. 2023. № 186. С. 62–69. 5. Тріпак М.М. Соціально-економічні детермінанти діяльності інклюзивних інституцій в умовах глобалізації: монографія. Кам'янець-Подільський: ТНЕУ, 2020. 277 с. 6. Уніят А.В., Юзвін З.І. Концепція інклюзивної економіки в контексті сучасного сталого розвитку країн. <i>Ефективна економіка</i>. 2019. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2019/57.pdf 7. Харазішвілі Ю.М. Україна у 2020–2021 роках: наслідки пандемії. Консенсус-прогноз. Київ : Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, 2020. № 51. 29 с. 8. Хоменко І.О., Волинець Л.М., Шамкало А.О. Особливості надходження прямих іноземних інвестицій та їхній вплив на економіку України. <i>Проблеми і перспективи економіки та управління</i>. 2021. № 1 (25). С. 12–30. 9. Шишкевич О.С., Соломко Т.Ю. Інклюзивна економіка як баланс між державою, суспільством і бізнесом. <i>Інклюзивний розвиток економіки в умовах глобальних викликів сьогодення</i> : матеріали міжнар. наук-практ. інтернет-конф. (м. Харків, 1–28 лют. 2020 р.). Харків : ХНУМТ ім. О. Бекетова, 2020. С. 45-47. URL: https://science.kname.edu.ua/images/dok/konferentsii/2020konf/1-28.pdf.

	10. Шишковський А. Ключові аспекти та пріоритети повоєнного розвитку для України. <i>Інноваційна економіка</i> . 2023. № 2 (94). С. 116–124.
Додаткова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бродовська О., Зварич І. Глобальна кліматичні кризи та кліматична міграція. <i>Причорноморські економічні студії</i>. 2023. Вип. 79. С. 157-165. 2. Гуроров А. О. Теоретико-методологічні засади інклюзивного розвитку національної економіки. <i>Бізнес Інформ</i>. 2018. № 11. С. 48-54. 3. Тріпак М.М. Економічна модель інклюзивної соціалізації. <i>Науковий огляд</i>. № 1 (54). 2019. С. 35–47. 4. Тріпак М., Тимків А. Соціальний феномен інституціоналізації інклюзивної освіти. <i>Інклюзія і суспільство: науковий журнал</i>. 2023. Вип 1. С. 36–46. 5. Тріпак М. М. Прагматика та реалії інклюзивної економіки в Україні. <i>Інклюзивна економіка</i>. 2023. № 2. С. 40–47. 6. Inclusive Economy Indicators. URL: https://www.rockefellerfoundation.org/wp-content/uploads/Inclusive-Economies-Indicators-Full-Report-DEC6.pdf 7. Michael D. Tanner. The Inclusive Economy: How to Bring Wealth to America's Poor. 2018. 432 p.
Інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: https://www.president.gov.ua. 2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua. 3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua. 4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA. 5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk. 6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua. 7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua. 8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: http://lib.pu.if.ua. 9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua. 10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: http://razumkov.org.ua. 11. Портал для підприємців. URL: https://sme.gov.ua. 12. Мережа бізнес-інформації. URL: https://bin.ua. 13. Інформаційний бізнес-портал «LIGA online», «Ліга. Бізнес». URL: https://biz.liga.net.

Гарант освітньої програми

 Годнюк І.В.

Завідувач кафедри публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки

 Бачинська О.М.